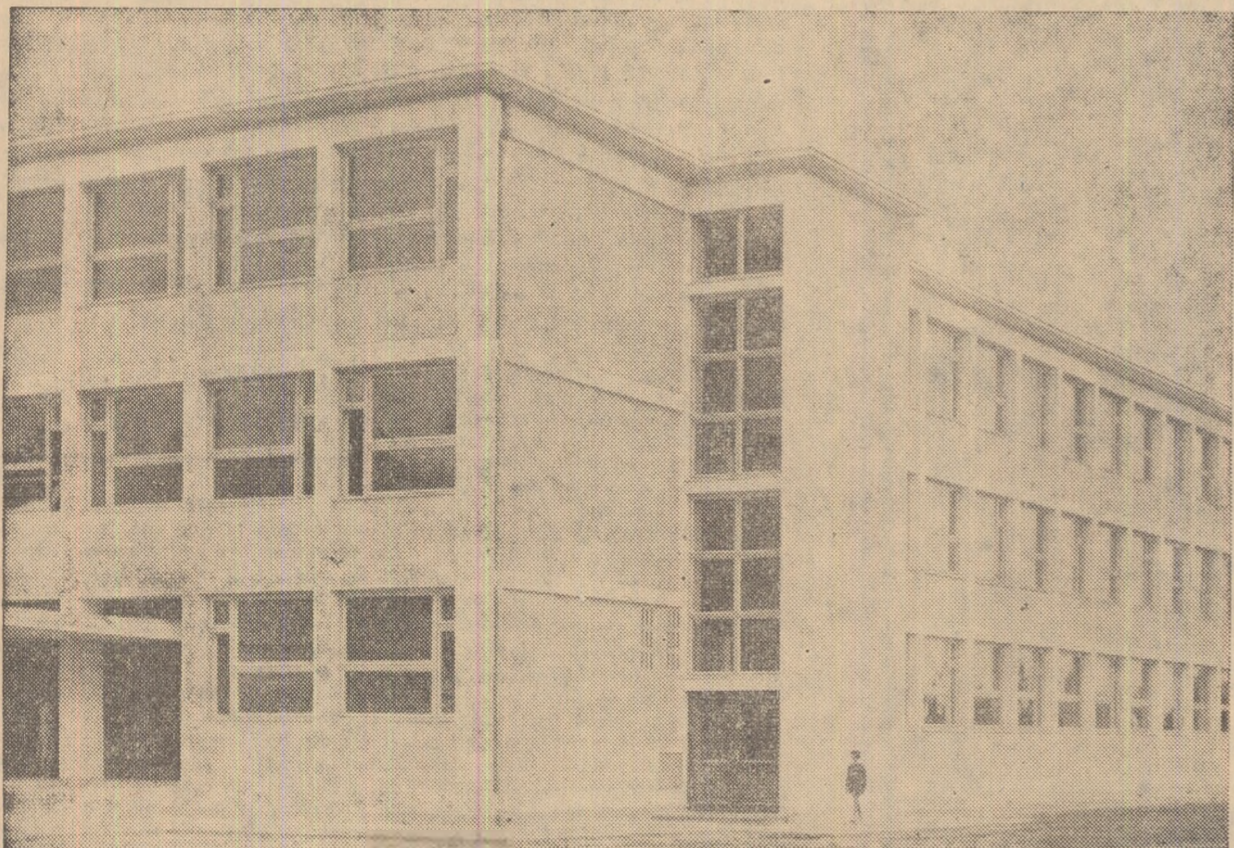

GAZETA LITERARĂ

Anul VIII nr. 38 (392)
joi 14 septembrie 1961

ORGAN SĂPTĂMINAL AL UNIUNII SCRITORILOR DIN R.P.R.

8 pagini 50 bani

Se redeschid școlile. În întreaga țară se inaugurează, cu acest prilej, clădirile destinate școlărilor. În alături: Școala medie mixtă nr. 6 „Ilie Pintelea” din Bucureștii Noi

EUGEN FRUNZĂ

Cosmică

Au fulgerat rotind stelar
Milenii lungi în clipe doar.

Ca răscuit din ghem, destors,
În caier timpul s-a întors.

Zac porțile de bronz și fier,
De-a valma prăbușite-n cer,

Destinul, taur surd, în brânci
Căzu mugind, cu răni adânci.

Și la răscrucea din văzduh
Fuși azi noapte sfântul duh...

Veniți băieți, e ceasu-nalt!
Legăm un țarm de celălalt!

Nici ritmuri, nici iubiri, nici uri
Nu mai încap în vechi măsurii.

S-a stins, tăcut, smeritul semn
În biata stea din untelemn.

Azi facem dar cu zeii schimb
Dăm șapte candelă pe-un nimb!

Și-n zbor, vecie, te vom bea
Din cupe roșii, stea cu stea.

La 1400 grade

Foto: ATANASE CARTOJAN

In acest număr:

- Probleme ale prozei literare actuale
— Articole de: Adriana Iliescu, Eugen Luca, H. Zalis (pag. 3)
- Sirmă ghimpată
— Șase schițe de Haralamb Zincă (pag. 6)
- Festivalul și concursul internațional „George Enescu”
— Articole, interviuri, declarații (pag. 7)
- Interviu cu Maria Teresa Léon și Rafael Alberti (pag. 8)

CUNOAȘTERE ȘI ÎNNOIRE

Discuția inițiată de „Gazeta literară” pe tema contactului cu viața concretă a construcției socialiste trebuie salutăată nu numai pentru că o asemenea dezbatere este oarecum și oricum binevenită, dar mai cu seamă pentru faptul că în momentul acesta o seamă întreagă de scriitori s-au întors din felurite călătorii pe „teren”, fiind în măsură să aducă experiențe și argumente noi.

Unii — precum autorul rândurilor de față — participând la munca foarte interesantă a unor brigăzi de activiști, alții în deplasări „individuale”, scriitorii revin din vară cu un plus de cunoaștere vie.

Este util un asemenea tip organizat de observare a vieții, sau, dimpotrivă, sălutește inițiativa particulară? Cred că este foarte util tipul acesta de călătorie din mai multe motive, cel dintâi fiind acela că stimularea și dinamizarea de către Uniunea Scriitorilor a deplasărilor contribuie la fuga altă de grea umor din inerție. Inerția, ca să nu rostim cuvântul lenevie, despre care Pascal pretindea că împreună cu orgoliul constituie sursa tuturor vicțiilor, cuprinde o forță imensă și a-l ajuta pe artist să i se smulgă, este o binefacere. Dacă trăiești la nesfârșit în mediul obișnuit, cunoașterea ta concretă se usucă, așa cum un teren petrolifer exploatat excesiv și fără pauze încețoșează după o vreme să ofere științei.

Orice călătorie este o înnoire. Mai interesant de discutat la această rubrică mi se pare însă a fi rezultatul drumurilor prin viață. Există cazuri când fructele apar numaidecât, îndeosebi la scriitorii

Înzestrați cu aptitudini reportericești, sau cărora, un om ori o împrejurare înțită pe teren, le-a sugerat crearea unei opere literare. Există în același timp cazuri când urmările „documentării” nu se zăresc în „Gazeta literară” o lună, șase, un an și jumătate, situație care vine parca în sprijinul punctului de vedere sceptic cu privire la eficiența deplasărilor organizate. Ce s-a întâmplat, oare, cu scriitorul deplasat? N-a văzut nimic, n-a auzit nimic, n-a înregistrat nimic? Fals; cele patru săptămâni petrecute în ralon au intrat în cantitatea de cunoaștere a scriitorului și vor apărea la suprafață mline, când, cum, cîi? — așezând unei investiții de capital care oferă beneficii după ani de așteptare...

În țarna 1952-1953 am trăit vreo două luni de zile pe șantierul înzestrării de la Hunedoara, intenționând să scriu pe urmă un roman despre munca utemistilor. Am scris o seamă de pagini dar le-am citit și atunci, bineînțeles, le-am rupt. Mai târziu — trecuse cam un an de zile — pe când scriam actual II din „Ziaristii” am simțit nevoia ca Cereș să-i ofere lui Tomovici un argument viu de eroism contemporan și căutând să nu necăzesc l-am adus în scenă pe Vișoara, foarte tânăr redactor al ziarului hunedorean care evocă un fragment din viața activiștilor de acolo. Experiența, aparent doar îngropată, ieșise la suprafață, îmbrăcându-se în cuvinte și din două luni de viață s-au născut două minute de teatru. E mult? E puțin?

AI. MIRODAN

Calea rațiunii

PENTRU PACE ÎN LUME

amenii cinstiți de pretutindeni au urmărit cu indignare zarva propagandistică stărnită în Berlinul occidental. Strigătele în pustiu ale liderilor vest-germani n-au prea găsit ecou. E drept că pentru un scan prezidențial obținut cu câteva mii de voturi în plus ești în stare să te urci pînă și într-un avion militar și să faci un turneu spectaculos, chiar dacă aceste zvonuri îți provoacă dezagrement.

Pară de neînțeles încăpăținarea unor politicieni din Apus de a apărea în postura de „apărători ai civilizației”, de „cavalieri ai libertății”, în vreme ce guvernează cu ajutorul forței și se complac în psihoză „războiului rece”. La dovezile limpezii ale politicii sincere de pace dusă de către Uniunea Sovietică și celelalte țări socialiste, omenirea așteaptă, pe bună dreptate, să se răspundă și din Occident cu semne de înțelegere rațională a situației internaționale. Încheierea grabnică a Tratatului de pace cu cele două state germane, ar încheia un capitol trist din istorie și ar aduce evidente binefaceri populației.

În auzul întregii lumi, socialismul a lansat o chemare pașnică: întrecerea între economiile celor două sisteme. Să vedem cine o să trăiască mai bine! Pentru asta nu este nevoie de război, de arme, de rachete. S-a ajuns la o asemenea situație încît oricine trebuie să recunoască faptul de netăgăduit că

Eugen BARBU

(Continuare în pag. 5)

Rareori noțiunea păcii și problemele legate de această noțiune s-au ridicat cu o mai stringentă actualitate în fața întregii umanități ca în aceste zile, în aceste clipe. Fiindcă rațiunea umană nu mai îngăduie să fie imbrobodită în tenebroasele practici de pînă acum ale politicii imperialiste, adversară reglementării problemelor litigioase, coexistenței pașnice a celor două sisteme sociale. De ani de zile coarda politică a fost mereu întinsă. Lagărul socialist în frunte cu Uniunea Sovietică a încercat să slăbească această tensiune. Lagărul imperialist însă nu a făcut nimic să se deosebească de aceste intenții, ci a dus o luptă, cînd subterană, cînd pe față, împotriva a celor principii care sî reglementeze pașnic litigiile, dezacordurile.

Memoria unanimă reține toate datele la care Uniunea Sovietică, întreg lagărul socialist a făcut nenumărate propuneri, neobosite încercări, neatacabile proiecte de dezarmare generală, gestul susținut al minii prietenoase întinse, cu o largă generozitate. Alături de celelalte state înfrățite, țara noastră contribuie cu consecvență și inițiativă la această politică fermă de menținere a păcii.

Aceeași memorie unanimă reține toate datele prin care s-au înregistrat în timp și în istorie, încăpăținarea demonică și sumbră a războiului rece, felononia cercurilor imperialiste, lipsa de demnitate umană, absența oricărei griji pentru viața și viitorul omenirii. Aceeași memorie universală și atenția umanității au constatat cum au fost incurajate resturile fascismului doborît spre o nouă adunare a rîndurilor strigătoare și monștrilor care au generat alita su-

ferință și au citorit altele temple ale morții. Politica de pace dusă de Uniunea Sovietică și de țările care alcătuiesc cu ea lagărul socialist, a izbucnit să întoarcă din drum roțile carului războiului. Suirea tot mai multor țări pe drumul realizării pașnice, științifice, economice, culturale, etice, a întărit progresiv această parte a omnitricii, împinzînd ceas cu ceas conștiința a meru altor și altor oameni. Aceasta au dovedit-o nenumăratele acțiuni petrecute în lume, au dovedit-o înecelatele lupte pentru eliberare ale populațiilor afro-asiatice. A dovedit-o și recenta conferință a statelor neangajate. În vreme ce Uniunea Sovietică, urmînd drumul constructiv al muncii neobosite pentru crearea unei vieți desăvîșite, trimitea contingente întregi la vatră, adică pe tărîmul muncii, statele imperialiste se înarmau, continuau experiențele cu arme atomice sau proiectau viitoare asemenea acțiuni, călînd să obțină o superioritate militară prin care să împună vederile samavolnice, arbitrare întregii lumi pe care imperialismul urmărește să o subjuge intereselor lui.

Ajunghind la punctul crucial istoric, cîntărînd faptele, privind cu luciditate prezentul și viitorul, Uniunea Sovietică a hotărît să nu se lase surprinsă de practicele și intențiile lumii capitaliste. Reținînd experiențele atomice, a făcut ceea ce, pentru viața și viitorul omenirii și al planetei, trebuia să facă. A făcut ceea ce toți oamenii cinstiți și limpezii la creier au aprobat și au salutată cu căldură recunoștinței. Prin cuvintele pe care Nikita Hrușciov le-a rostit la festivitatea dării în exploatare a hidrocentralei de la Stalingrad, care va

Radu BOUREANU

(Continuare în pag. 5)

Crearea și dezvoltarea bazei tehnico-materiale a comunismului în U. R. S. S.

menirea se află în perioada creării celei mai înaintate orînduri din istoria societății omenestii — comunismului. Se înlăptuiesc previziunile științifice ale lui Marx și Engels, creatorii socialismului științific, care au elaborat primul program al mișcării comuniste mondiale — Manifestul Partidului Comunist. În acest program al comunismului internațional, s-a formulat concluzia istorică a pieririi inevitabile a capitalismului și a instaurării dictaturii proletariului, principiile fundamentale ale luptei proletariului pentru victoria socialismului și comunismului. Tezele cuprinse în acest program s-au confirmat pe deplin, îmbogățite cu practica revoluționară a luptei proletariului.

Pe baza acestui program, Congresul al II-lea al P.M.S.D., sub conducerea lui V. I. Lenin, a elaborat programul concret de înlăptuire a revoluției socialiste și a instaurării dictaturii proletariului în Rusia. După realizarea obiectivelor acestuia, ca urmare a victoriei revoluției socialiste din Octombrie 1917, mișcarea muncitorească din Rusia a intrat într-o nouă etapă

— etapa construirii socialismului. Aceasta a marcat începutul trecerii omenirii de la capitalism la socialism. Congresul al VIII-lea al Partidului Comunist din Rusia a elaborat al doilea program al său — programul concret de construire a socialismului, primul de acest fel din lume.

Eroicii popor sovietic, sub conducerea P.C.U.S., cu energia care-l ca-

Pe marginea Proiectului de Program al P.C.U.S.

acterizează. Într-un termen istoric scurt a asigurat victoria deplină a socialismului, creînd premisele obiective ale trecerii la construcția desăvîșită a comunismului. Planul concret, științific fundamentat, al trecerii la faza superioară a comunismului în U.R.S.S., căile și metodele înlăptuirii lui sînt cuprinse în proiectul de program al P.C.U.S. care se află în dezbatere în cadrul sovietic și va fi supus discuției și aprobării Congresului al XXII-lea al P.C.U.S. Însemnătatea istorică a acestui program — așa cum arăta tovarășul George Gheorghiu-Dej în cuvîntarea rostită la adunarea festivă consacrată zilei de 23 August — constă în aceea că el concretizează perspectivele gran-

Vă prezentăm uzinele

„Vasile Roaită”

Răspundere

Cu cîva timp în urmă colectivității dintr-un sat din partea de sud a Olteniei s-au dus la gară să ia o pompă de irigație pe care o cumpăraseră, cu sania. Era prin mai, zăpada se luase de mult, dar ei s-au dus la gară cu o sanie trasă de boi. Se temeau că dacă ar fi luat o căruță, hărăducătorii ar fi stricat pompa. Dar trebuia să fi văzui îngrijorarea cu care au urcat-o în sanie și cum potriveau patetele în jurul ei și privirile încercate de stîmă cu care cei cinci colectivități își dezmițeau cumpărătura.

Nefirescul atitudinii lor mi s-a părut justificat mai tîrziu, cînd am aflat că satul acela — se numește Toceni — avusese douăzeci la sută din suprafața sa, acoperită cu apă. Oamenii luptaseră cu apa ani la rînd, prin șanțulețe și diguri făcute cu mina — și n-o putuseră răzbi. Acum aveau o pompă, o transportau de la gară, prin mai, cu sania și o priveau, îndreptățit, cu stîmă.

Pompa a fost instalată în aceeași zi, la marginea unei bălți imense — de vreo zece hectare, în apropierea unui pîrîu, în care ea arunca apa sorbită din bălți. Spre seară, după isprăvirea muncii, pe drum atzeai schimburi de vorbe cam așa:

— Incotro? — Păi zisel să mă las și eu pe la pompă — Fuseși? — Fused. D-acolo viu, — Merge? — Merge.

Pînă noaptea țirzu se perindau oameni pe la pompă. Stăteau cu brațele încrucișate, muți — parcă temîndu-se că norbind ar fi tulburat auzul egal al pompei și priveau cum apa tulbure,

să conducă lucrările. Dar Cochînțu și brigada lui s-au scotit nedreptății; el s-a dus în fața biroului organizației de bază și s-a angajat să execute pompa.

— Auzi, dumneata, ce simț de răspundere la el, se uimește Tănase Emanoil, să-și puie în joc minăria de comunist. Păi gîti, dumneata ce se întîmple dacă nu izbutea?.. și-n ochii lui se vedea teama, aproape groaza, că noi n-am putea realiza proporțiile gestului lui Cochînțu.

Cochînțu, un tînr scund și subțirel, cu un obraz negricios și energie, povestește un timp istoria întreprinderii sale, dar se oprește curînd și cu gestul cu care probabil refuzase intervenția

Nicolae VELEA

(Continuare în pag. 4)

CITIȚI ÎN PAGINA 4

reportaje de Tita Chiper, Paul Anghel, Ștefan Cochînțu și Ioan Nijiu

Coperta albumului editat de Comisia națională UNESCO și Editura Meridiana, cu ocazia aniversării a 80 de ani de la nașterea lui George Enescu.

DISCUȚIE DESPRE EROU

Comunistul a devenit astăzi figura centrală a literaturii noastre realiste-socialiste...

MIHAI NOVICOV: „Chipul luptătorului comunist în proza contemporană“

Comunistul a devenit astăzi figura centrală a literaturii noastre realiste-socialiste...

Determinând profilul moral al comunistilor, eroii ai celor mai valoroase opere din literatura română contemporană...

Texte inedite din arhiva Mark Twain, publicate în revista „Secolul 20“...

Texte inedite din arhiva Mark Twain, publicate în revista „Secolul 20“...

Texte inedite din arhiva Mark Twain, publicate în revista „Secolul 20“...

Texte inedite din arhiva Mark Twain, publicate în revista „Secolul 20“...

La Casa Scriitorilor

Vineri 15 septembrie, la ora 18, va avea loc la Casa Scriitorilor „Mihail Sadoveanu“ o seară de literatură bulgară...

GRONICA

Epoca istorică la aia, dar și cu acea continuitate care atestă existența unei preocupări fundamentale...

Furnalistul Foto MARIN IVANCIU

Secolul 20 - Nr. 7-8

Consacrat în cea mai mare parte sa satirică și umorului, ultimul număr al revistei „Secolul 20“ face să strălucească...

CRONICAR

„Idealul lui homo ludens“, nesatisfăcător, se prăbușește repede și în perioada celui de al doilea război mondial...

MIHAIL PETROVEANU:

Tudor Arghezi, poetul

menită în prețina ei perfecțiune — notează criticul. Tot creația umană, efortul, activitatea sunt mijloace de lupă eficiente împotriva timpului...

SINTEZE CRITICE

Un succint „cuvînt lămuritor“ ne avertizează că noul volum al lui Ion Vîtner este „un fragment dintr-o lucrare intitulată Creatori și opere în curs de elaborare“...

Studiile de față, deși își propun să realizeze imagini sintetice ale scriitorilor la care se referă, se caracterizează prin preponderanța mijloacelor analitice...

ION VITNER: „Prozatori contemporani“

În analiza unei opere, Ion Vîtner acordă cea mai mare atenție caracterizării personajelor. Convins de argumentul — foarte solid în fond — că autenticitatea unei scrieri epice stă în consistența eroilor...

CRONICAR

Am subliniat adesea tinuta grațioasă a revistei. Dar credem că a menționa numai însușirile de desenator și machetator ale lui Eugen Mihăescu este prea puțin...

CRONICAR

Începem aceste citiri observații critice subliniind încă odată importanța cărții lui I. Vîtner. Literatura noastră realist-socialistă a dobîndit un relief bine definit...

CRONICAR

„Idealul lui homo ludens“, nesatisfăcător, se prăbușește repede și în perioada celui de al doilea război mondial...

CRONICAR

„Idealul lui homo ludens“, nesatisfăcător, se prăbușește repede și în perioada celui de al doilea război mondial...

Vă prezentăm uzinele

"Vasile Roaită"

MOMENT ÎN DIALECTICA PÎNII

Toamna aceasta a un-puț hambarele mai înălțate decât altele, răsunând pe teritoriile ce i s-au rezervat în piața Obor, ca și în alte piețe, toată conoara ei de lumină, culoare și aromă. Vegetațiile s-au întrecut pe sine. Ele au adus din Bărăgan și din podgorii semne că pământurile noastre generoase au fost trindite cu priecere și har.

Prietenii noștri de la Fundulea ar fi deseori probabil, cu ușurință, soriile de mireze după sorturile românești de grâu produse în laboratoare: — Astăzi Bărăgan 77, bobul e bogat în gluten, pișnea are miezul dulce și bine mirositor... Sau: Astăzi A. 15 cu sâmbița pietroasă, rezistența la arșiță și ger. Gustul pînii e mai ascund și are un alcool tare care și ascunde parfumiul... Aburul plutea peste toată pia-

NICOLAE NIȚU

ța Obor transformată într-un vast antrepozit al toamnei. O secundă mi s-a parut chiar că toate lanurile, dealurile, livezile și viile, s-au mutat aici pentru o dimineață, ca să ne ofere într-o sinteză de tablouri flamande imaginea belșugului... Cîmpul a venit în mijlocul urbei cu toate ale sale, ca să ne bucure, să ne sature, să ne încete.

Vecinătate semnificativă

Chiar lângă hale, alături de domeniile de legume și poame se deschid porțile uzinei "Vasile Roaită".

Legătura dintre cele două, piața de marfuri agricole și uzina, poate să pară la prima vedere un eșeu de raportaj. Ca să ajungă la forță, la turnătorie sau în aleele de montaj, omul trece mai întâi printre culoarele multicolore de roșii, vinete și ardei sau printre sacii cu cereale. Se întrezărează de pretori, creștează calitatea marilor, de din cap, disentan cu vecinii din Bărăgan, socotește. Intră apoi în uzină, luminată și ambionată, ca să toarne pompe de fontă pentru irigații, descari și ameliorați funcționari — sau se îndreaptă spre sectorul mașinilor de semănătură. Mai multe pompe Cris, OH, Dunăre, Sirel, însemnă mai multe pământuri irigate, mai multe legume, mai multe poame, mai multe milioane de tone de porumb dublu hibrid și grâu. Mai multe semănături, mai bune, mai eficiente, însemnă mecanizarea culturii pământului, eliberarea omului de povara muncii grele, fertilizarea solului, belșug.

Una dintre cheile reducerii prețului de cost în agricultură și deci una dintre cheile belșugului de pînă se află în buzunarele păteșilor de semănați și ulei al muncitorului de la "Vasile Roaită", care se strecoară în fiecare dimineață printre muntii de legume și poame din piața Obor.

"Vasile Roaită" nu este o mare uzină, nu vom găsi aici furnicuri de oamnei al Reșiei sau Hunedoarei, nici mișcarea amplă a șantierelor. Halele și atelierelor se ascund în spațiile pietli, lasându-i acesteia în viață tehnici mondiale. S-au dat, peste prezederea planului de stat, încă 200 de mașini pentru agricultură. Pînă la sfîrșitul anului se vor realiza prin reducerea manoperei speciale, încă 74 semănători universale, încă 20 semănători de porumb și încă 50 pompe Sadu 65.

S-au trimis agriculturii, în primele opt luni ale acestui an, peste 5000 de semănători universale de cereale, peste 3700 semănători de porumb, peste 3900 de pompe. S-au mai asimit și adaptat la noi metodele la nivel tehnicii mondiale. S-au dat, peste prezederea planului de stat, încă 200 de mașini pentru agricultură. Pînă la sfîrșitul anului se vor realiza prin reducerea manoperei speciale, încă 74 semănători universale, încă 20 semănători de porumb și încă 50 pompe Sadu 65.

E un bilanț, un bilanț strălucit, desigur muncitorii de la "Vasile Roaită" îl numesc modest "scoțarea în mars". Bilanțul se va încheia în 1965, când uzina va trebui să livreze ogăroare

intreaga zestre de mașini pe care a promis-o, și pe care o va făuri cu mult mai devreme.

Sub mirajul cifrelor și al întâpturilor am pierdut totuși, din păcate, o semnificație. Privind înapoi, de pe treapta zilei de azi, sînd fermecali spiralele de lumină ale viitorului, uităm adesea pămîntul pe care l-am desleșit, lînd cu noi numai priveleștea lui incoloră.

Ca și tractoarele K.D. 35 sau U.I.O.S. 28, ca și combinele de concepție autolotouă, cași grîul A. 15 sau Bărăgan 77 sau ca soțiile de porumb dublu hibrid, Semănătoarea Universală 29, produs al uzinelor "Vasile Roaită" marchează un moment al revoluției.

În aproape toată România burghezo-mosierescă de pînă mai ieri, sîmbița de grâu se împrăștia pe ogăre cu miua, iar porumbul era introdus în brazdă cu parul.

Muncitorilor de la "Vasile Roaită" le-a revenit sarcina să desleșe pe muncitorul pămîntului de carna seculară a semănătorii cu miua, cu parul sau cu ușa, făurind mașini pentru urearea agriculturii socialiste.

Încercările de aceste întesurări, parcurgînd mai întâi culoarele bogăției din piața Obor, am poposit între creații mașinii S.U. 20.

Portret colectiv

Prîmul lucru care se spune despre cei mai mulți dintre muncitorii de la uzina "Vasile Roaită": "e vecii, e de mult în uzină", cu toate că, în majoritatea cazurilor, vecheimea dacă atinge 10 ani.

Mai exact noi e vorba alt de timpul petrecut în colectiv — relativ scurt — cit de valoarea celor mai mulți dintre oameni, care, desii tineri și de puțină vreme în uzină, au reușit să și impună autoritatea, să se bucure de o merită stîmă, vecheimea lor fiind mai mult dată de îndelungată prezentă la pînourile de onoare, printre frunții, de multitudine și importanța sarcinilor îndeplinite atît în producție cit și în munca obștescă etc.

Aceasta pare să fie explicația, mult mai probabilă, a vecheimei despre care se vorbește în uzină, fiindcă altminteri, media vîrstei muncitorilor de la "Vasile Roaită" e sub 30 de ani.

Și al doilea lucru asupra căruia se insistă, tot în majoritatea cazurilor: "a venit de la țară, de pe linia Călarășii" ori "din apropierea Bucureștilor" sau "nu e departe comuna lui, pe linia Alexandriei". Satul a trimis — nu demult, abia să fie 10-12 ani de atunci, grupuri numeroase de adolescenți, către porțile deschise ale marilor uzine, ale centrelor industriale importante, înfînii mai mulți decît în trecut înmăca șomajului, foamea, mizeria — definitivi învire se nu se mai legau, învariabil de soarta tinerilor țărani porții să învețe o meserie la oraș, ca în trecut.

Așa au venit către uzina care poartă numele celui mai tînăr dintre eroii clasei muncitoare și Dumitru C. Ion și Iratii Tîlîrșcu și frații Iorgu și Ion Stancu sau alții, desui. Tineretea satului nu cerea cunoștințe, calificare, știință — și toate acestea cu încrederea înstrănutată în posibilitatea realizării.

Întîrî muncitor care lucrează astăzi la secția S.U. 29, de pîidă, migălind — căci acesta e expresia cea mai proprie, în ciuda faptului că se aplică la piese de mare volum sau de loc ușoare, colaborînd în linie la realizarea unui ansamblu — are o personalitate conturată precis — un profil propriu în care se întinesc, firește, trăsături generale, revelate însă — în fiecare caz, cu un spor de individualitate care le dă farmec și culoare. Caracterizînd pe aproape fiecare dintre muncitorii Secției S.U. 29 apar, pregnant, cîteva linii directoro, în cadrul cărora se înscrie orice portret și care îl explică: gîndirea crea-

SANDU MOLDOVEANU

loare — și implicit — dorința de inovație, spiritul de gospodărie, disciplina și spiritul colectiv.

Comunistul Nițu Nicolae, maestrul principal al secției S.U. 29, se numără ca vîrstă și stagiul în producție printre veteranii uzinei, fără ca asta să-i răpească în vreun fel viciuțuina caracteristică, febrilitatea în căutarea celor mai bune soluții în procesul de producție, entuziasmul și simțul perspecției.

Cu ani în urmă, cînd uzina producea biciclete — și maestrul de azi

era numai muncitor, munca de alămiră a cadrelor de biciclete se făcea în condiții grele. Sudorii autojeni alămeau parte cu parte și rezultatul la finele lunii — 2500 de cadre alămile de 78 de nameri — li se părea bun, ba, pînă în societățile și greutățile operațiilor efectuate, chiar remarcabil. Nicolae Nițu a conceput și realizat un cuplor, sistem propriu, aglomerare de soluții inspirate și mai vitate, ultimele corectate înrește în exploatare, cu care a alămit singur 2500 de cadre de bicicletă într-o lună.

Trimis la specializare în Celosiovacua, învală deopotrivă secrete noi ale producției de bicicletă și totodată, nu se poate opri să nu rețină procesul de producție dintr-o uzină de semănători. Cînd s-a întors, printre cele o mie și una de lucruri pe care le-a poșvestit revenea mereu:

— Măi, să organizați un flux tehnologic cum am văzut acolo... să ai tu o linie decolvi în hală și să meargă lucrul ștur...

— Stai bre mea Nițule, că la noi nu e centrul nu fabricăm semănători, încerca vreunul să-l temperze.

— Știi că ești bine? Ce dacă nu facem? O să reținem și trebuie să știm.

Acum cînd semănătoarea S.U. 29 se răsala, împlinîți în culori dovedind finețe nebanuită în execuție și calitate, bineînțele că ideea propusă de maestrul Nițu — flux tehnologic dirijal și gradarea operațiilor — lichidează aglomerările, dă posibilitatea unei sporite exigențe și deci se bucură de aprecierea unității.

"Al doilea Nițu" — după cum spun muncitorii ar li Dumitru C. Ion, șeful unei brigăzi de lucrători. Dumitru C. Ion, un bărbat abia trecut de 30 de ani, cu prestanță și un pronunțat

imaginat într-o zi întreg sistemul de funcționare al bunderului. A doua zi s-a prezentat la inginer:

— Tovarășe inginer, nu vă suprațaji că viu așa, vreau să vă arăt cum cred eu că poate merge. An aici un chibrit, un băi, o sofară, le așezăm așa, acum am făcut experiența și iese cum vreau noi. Precis!

E aici nu atit prezenta unei idei de mare tehnicitate, cit ochiul experimentat, de bun gospodar, al unui muncitor comunist, care vrea din tot sufletul ca producția să se desfășoare în cele mai bune condiții și nu precupește nici un efort în acest scop. Toată elevanșenta creațoare a întreprinderii, salturile calitative care se înregistrează atit în ceea ce privește procesul muncii cit și în creșterea oamnelor se explică deplin tocmai prin intensa viață de colectiv, exemplificată divers în secția S.U. 29, de pîidă.

Pe masa secretarului organizației de bază, Sandu Moldoveanu, cristallu a înfiorit de vederi din stațiunile de odihnă. De la Mangalia cineva scria: "Am impresia că acesta ploua mai frumos. Dar merge și așa. Numai că

stîm al omurului, poate fi definit și prin el însuși, nu e nevoie neapărat să fie comparat cu altul, dar faptul că tovarășii de muncă îi găsesc asemănare cu maestrul Nițu pledează de la sine pentru prețuirea pe care i-o acordă. Frunța printre inovatori, primul pe uzină, (numai una din inovațiile la care a colaborat cu maestrul Nițu a adus întreprinderii o economie de circa 400.000 lei anual — în urma schimbării unei bușe excentrice de la axul de reglaj cu o clemă) e el numărat printre oamnei de bază de la "Vasile Roaită". Dacă despre el vorbește un stenist, nu uită să adauge: — Un tovarăș de nădejde, provenit din U.T.M. Mîndria de a educa asemenea cadre este a organizației de tineret dar e a celei de partid, căci acum Dumitru C. Ion a devenit comunist.

Ion Stancu, cel care-l lîne locul în formația de lucru în echipă ar putea fi numit "al doilea Dumitru C. Ion", cum ar putea fi numit și Huciu Dumitru, cel care a prelat o brigadă cînd s-a introdus un produs nou (lanțul de tasare). Deși, după cum merg lucrurile mai ales în brigada comunistă a lui Huciu Dumitru, sau în cea a lui Ion Tîlîrșcu, nu-i devin ca, în curînd, ei înșiși să eximă etalon de comparație. Va fi cu totul posibilă o caracterizare ca aceasta:

— Tovarășul cutare se acilă cu științios de sarcini, este bun în producție și răspunde la chemări, am putea spune că în brigadă e un al doilea Huciu sau, (după caz) un al doilea Tîlîrșcu.

E plină de farmec această filiație stabilită de realitatea cotidiană, țeraria impusă de prețuirea oamnelor care conturează precis un tip de muncitor contemporan, activ, creator. Spiritul inovator, dorința de mai bine, a nimă de alfel întreg colectivului uzinei, (în Secția S.U. 29, de pîidă, la 280 de muncitori procentul de inovatori urcă pînă la 10%) și una din realitățile remarcabile, aparținînd inginerului comunist Gh. Ionescu, cea a înlocuirii bușelor de fontă de la distribuitorul de sîmbița cu un cilindru de mase plastice, aduce întreprinderii o economie de 900.000 lei anual. Simțul gospodăresc nu lipsește, de asemenea, și chiar dacă implică schimbări într-o situație dată, tînind aproape de inovație, el e evidențiat ca o componentă anume a profilului de muncitor înalt, legal de locul de producție, plin de dragosie și griji față de uzină. Confectionarea bunderului cu ajutorul cărorora produsele se scot de la vîrșitorie, aparținînd maestrului Nicolae Nițu dovedește din plin finețe. Frîmțind de găsirea unei soluții convenabile, maestrul Nițu

ION TÎLÎRȘCU

imaginat într-o zi întreg sistemul de funcționare al bunderului. A doua zi s-a prezentat la inginer:

— Tovarășe inginer, nu vă suprațaji că viu așa, vreau să vă arăt cum cred eu că poate merge. An aici un chibrit, un băi, o sofară, le așezăm așa, acum am făcut experiența și iese cum vreau noi. Precis!

E aici nu atit prezenta unei idei de mare tehnicitate, cit ochiul experimentat, de bun gospodar, al unui muncitor comunist, care vrea din tot sufletul ca producția să se desfășoare în cele mai bune condiții și nu precupește nici un efort în acest scop. Toată elevanșenta creațoare a întreprinderii, salturile calitative care se înregistrează atit în ceea ce privește procesul muncii cit și în creșterea oamnelor se explică deplin tocmai prin intensa viață de colectiv, exemplificată divers în secția S.U. 29, de pîidă.

Pe masa secretarului organizației de bază, Sandu Moldoveanu, cristallu a înfiorit de vederi din stațiunile de odihnă. De la Mangalia cineva scria: "Am impresia că acesta ploua mai frumos. Dar merge și așa. Numai că

stîm al omurului, poate fi definit și prin el însuși, nu e nevoie neapărat să fie comparat cu altul, dar faptul că tovarășii de muncă îi găsesc asemănare cu maestrul Nițu pledează de la sine pentru prețuirea pe care i-o acordă. Frunța printre inovatori, primul pe uzină, (numai una din inovațiile la care a colaborat cu maestrul Nițu a adus întreprinderii o economie de circa 400.000 lei anual — în urma schimbării unei bușe excentrice de la axul de reglaj cu o clemă) e el numărat printre oamnei de bază de la "Vasile Roaită". Dacă despre el vorbește un stenist, nu uită să adauge: — Un tovarăș de nădejde, provenit din U.T.M. Mîndria de a educa asemenea cadre este a organizației de tineret dar e a celei de partid, căci acum Dumitru C. Ion a devenit comunist.

Ion Stancu, cel care-l lîne locul în formația de lucru în echipă ar putea fi numit "al doilea Dumitru C. Ion", cum ar putea fi numit și Huciu Dumitru, cel care a prelat o brigadă cînd s-a introdus un produs nou (lanțul de tasare). Deși, după cum merg lucrurile mai ales în brigada comunistă a lui Huciu Dumitru, sau în cea a lui Ion Tîlîrșcu, nu-i devin ca, în curînd, ei înșiși să eximă etalon de comparație. Va fi cu totul posibilă o caracterizare ca aceasta:

— Tovarășul cutare se acilă cu științios de sarcini, este bun în producție și răspunde la chemări, am putea spune că în brigadă e un al doilea Huciu sau, (după caz) un al doilea Tîlîrșcu.

E plină de farmec această filiație stabilită de realitatea cotidiană, țeraria impusă de prețuirea oamnelor care conturează precis un tip de muncitor contemporan, activ, creator. Spiritul inovator, dorința de mai bine, a nimă de alfel întreg colectivului uzinei, (în Secția S.U. 29, de pîidă, la 280 de muncitori procentul de inovatori urcă pînă la 10%) și una din realitățile remarcabile, aparținînd inginerului comunist Gh. Ionescu, cea a înlocuirii bușelor de fontă de la distribuitorul de sîmbița cu un cilindru de mase plastice, aduce întreprinderii o economie de 900.000 lei anual. Simțul gospodăresc nu lipsește, de asemenea, și chiar dacă implică schimbări într-o situație dată, tînind aproape de inovație, el e evidențiat ca o componentă anume a profilului de muncitor înalt, legal de locul de producție, plin de dragosie și griji față de uzină. Confectionarea bunderului cu ajutorul cărorora produsele se scot de la vîrșitorie, aparținînd maestrului Nicolae Nițu dovedește din plin finețe. Frîmțind de găsirea unei soluții convenabile, maestrul Nițu

(Urmare din pag. 1)

maistrului de la "23 August" își rețeară destinația: — Lasă, mai bine o scriu eu. — Și astfel s-a născut articolul alăturat.

La montaj cunoaștem pe Dumitru Boerescu, șeful unei brigăzi și pe Georgescu Ion, organizațional de partid al aceleiași brigăzi. Sînt amîndoi bronzați — își făcuseră concediul la mare. Discuția a fost iute, năvalnică și nedisciplinată — ei sînt tineri — și o transcriem în fel. Boerescu e dintr-un sat din Oltenia. Nu i-a plăcut munca cîmpului, i-a plăcut "ciocăneala". A plecat de la 16 ani de acasă și a venit să se angajeze la o fabrică în București. Acum brigada pe care o conduce lucrează pompe etajate și pompa de debit mare.

— Inovată? — Aici la montaj nu prea au cum să fie pe vremea că se lucrează după schemele de la planșe. Totuși se fac unele, pînă în uzura efortului muncitorului — centrarea unui rotor, sincronizarea unor lucrări... — Copii? Are doi, unul a fost la Năvodari, trimis de uzină.

Georgescu Ion asigură că în sector m-au fost

din cînd în cînd m-le dor de îndreptat axe. Vă salută dragii prieteni! Csiky Gabor. Deslințar: "Uzinele, "Vasile Roaită" atelierul 520 -- brigada oamnei nu aștează uzina. Tovarășii de muncă. La greutăți, apelează la colectiv, fie că ele nu sînt direct de producție.

Recent, în biroul tovarășului Moldoveanu a fost chemată Stela Nițu, o țelșcană de 20 de ani, lucrătoare în uzină, cam multoasă și cu "principii ferme" în ceea ce privește viitorul ei.

— Nu mă duc, tovarășe Moldoveanu, nu mă duc la facultate. — Ce-l ai, nu mă duc? Vrea taică-tău să te trîmță, are posibilitate, de ce să nu te duci? Sărutul de el să fi avut cum, pe vremea lui, s-ar fi dus într-un picior la carte. Inginer ajungea, ce cap are! Și tu îl amărășii cu "nu vreau, nu mă duc". Nu fi-e rușine?

Convorbirea nu a fost publică dar rezultatul, pozitiv, a fost remarcat repede.

— Îi văzu pe nea Nițu mai vesel azi, rîdea cu lîcă-sa, nu știa ce-i spunea ea și el rîdea...

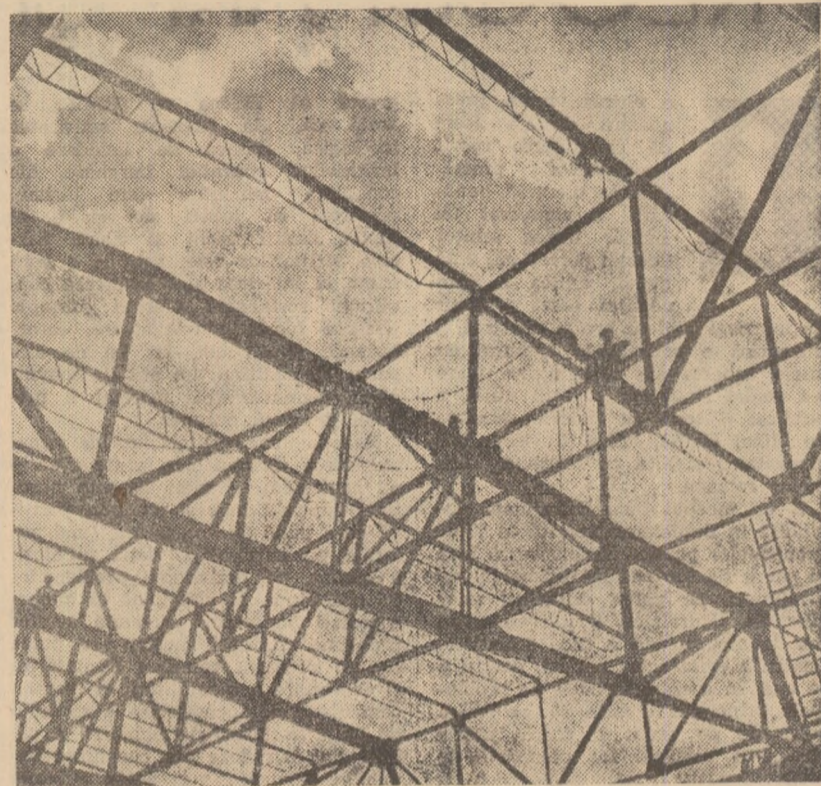
— Ei, însemnă că s-a aranjat, se duce aia mică la facultate. Ce neclăji are bietul om, aproape plîngea... auzi minte de copil să nu se ducă... mofuri!

Drum către sate

Cu ani în urmă pe porțile deschise ale uzinelor "Vasile Roaită" au intrat grupuri-grupuri de adolescenți veniți de la țară dorinți să învețe meserie, să slăpinescă motoare mari, complicate, să se întegzeze în colectivul muncitoresc.

Către sate, pe toate drumurile patriei se îndreaptă acum grupuri-grupuri de semănători, pompe de irigații și asanări, mașini puternice și moderne, prețurile la noi și peste hotare, roade ale muncii unite, creațoare, la care au contribuit și acei tineri veniți, nu de mult, de la țară. În toamna aceasta semănătoarele universale 29, proaspăt vopsite, luatoarea sint gata să pornească în marș trînfal peste cîmpurile românești, înbrăcîndu-le în culoarea de smarald al grîierilor noi.

Tita CHIPER și Paul ANGHEL

Hala noi în construcție la Uzinele "Vasile Roaită"

CU FORȚE PROPRII

Sectorul 1 Turnătorie avea o nouă sarcină, mai grea, de realizat: pompa "Siret" 900, de o capacitate mare, necunoscută încă în istoria întreprinderii "Vasile Roaită". Se studiaseră posibilitățile de execuție ale acestei

pompe și se ajunseseră la concluzia formării unei brigăzi din cei mai buni turnători ai uzinei, condusă de un lucrător cu experiență de la Uzinele "23 August". Nu știu cum, dar parcă mi se părea că soluția nu era cea mai potrivită. Nu numai odată sîmi pusesem întrebarea: oare la noi nu se va găsi un om care să conducă lucrarea pompei "Siret" 900?

Frîmțind de această întrebare, într-o dimineață, înainte de a începe lucrul, m-am dus la organizația noastră de bază.

Erau acolo tovarășii secretar Tănase, tovarășul Vieru și tovarășii vice-președine al sindicatului, Matache, care discutau tot probleme de producție. I-am salutată.

— Noroc Cochintule, ai vreo suprăre de ai venit așa de dimineață aici? mi se adresă secretarul de partid.

— Cum să vă spun... am și încă una mare...

— Despre ce e vorba?

— Pompa cea "Siret" 900 aș vrea să o fac eu cu brigada, că doar de aia

Productivitatea muncii a crescut de 36 ori față de trecut.

S-a îmbogățit treptat sortimentul cu pompe noi, proiectate și realizate în întregime în uzină. Paralel, pompele vechi au fost perfecționate, înrîndu-le-se randamentul de 10-15 ori. Pompele "Lotru-Cerna-Cris" și altele, purtînd în mod simbolic numele unor ape ce udă pămîntul țării, sînt larg folosite în agricultură, la irigații și asanări de terenuri.

Pînă în 1965, uzina va fi înnoită în cea mai mare parte. Construcțiile halei mari au început încă de anul trecut. Se profilează în toată șemelelor schelele metalice și din beton ale halelor de montaj-pompe și mașini agricole. Anul acesta unele din ele vor fi date în folosință și înzestrate cu utilaj modern, automat și semiautomat, cu mijloace de transport mecanice.

Toate acestea vor duce la o creștere corespunzătoare a producției uzinei. În 1965 vor ieși pe poarta uzinei peste 24.000 de pompe de cele mai diverse tipuri, cu calități la nivelul tehnicii mondiale.

Ioan NIȚU redactor șef al ziarului de uzină "Secera și Ciocanul"

Ștefan COCHINTU turnător Uzinele "Vasile Roaită" București

— Crezi că ai s-o poți face? mă întrebă secretarul.

— Păi, de aia am și venit aici. Dacă vrei, am adăugat, eu pot da în scris că voi răspunde de calitatea pompei, dacă se îndolește cineva și... voi răspunde în fața organizației de bază.

Toți au rămas pe gînduri pentru un moment privind-mă surprinși. — Deși tînăr, Cochintu cred că o va realiza, am încredere în el, spuse nea Vieru.

— Bine, Cochintule, vom face noi cum e mai bine.

A trecut ziua fără să primesc răspuns la cererea mea. A doua zi am fost chemat la organizația de bază și mi s-a încredințat pompa "Siret" 900. Eram fericit, cu toate că întîmpinam multe îndoieli din partea unor maistri și chiar a metalurgului șef. Seara după încetarea lucrului, m-am sfătuit cu brigada mea, ascultînd sugeriile fierdicii om asupra felului cum vom lucra.

A doua zi m-am dus la metalurgul șef și i-am cerut să ne den cele treburi.

Am început lucrul după planul pe care ni-l făcuser în ajun.

— Băieți! cu ceia mai mare atenție și unde aveți ceva neclar, întrebați-mă!

A trecut timpul, mai repede ca ori-cînd, parcă, și a sosit ziua deschiderii formei. Am chemat macaralele de 5 tone și am încercat să ridicăm pișea, dar macaralele nu au putut ridica sarcina de 15 tone, ele țineau cel mult 12 tone.

— Ce facem seful, cum rezolvăm? mă întrebau oamnei din brigadă.

— O vom ridica t-am încurajî eu. Ne-am sfătuit cu maestrul și am ajuns la concluzia să folosim macaralele de mînd. A fost greu, dar am ridicat pișea.

Trecuseră două săptămîni de muncă. Am început asamblarea miezurilor. Tovarășii director venea și se interesa de mersul lucrării:

— Vezi Cochintule că prototipurile nu au fost reușite la prima pișea și asta-i o pișea mare.

— Au trecut trei săptămîni și pișea era gata de turnare. În ziua aceea a fost o mare strădanie pentru întreg colectivul de muncă. Pentru a topi în maximum 60 minute 4 tone de metal a fost dat în folosință și cel de al doilea cubilou. Nu aveam oală de turnare la capacitatea de 4 tone și am făcut două bazine fiecare cu capacitatea de 2 tone pe care le-am montat la releaua de turnare a pompei. S-au pus în funcțiune cubilourile, metalul s-a topit, s-a coaptat în bazine, gata de turnare și la comanda mea dopurile au fost sălitate și metalul a început să intre vijelios în pișea. O mică explozie și metalul a început să tîșă afară din pișea pe sub marca mîmiez. Toți muncitorii au sărit să astupe orificiul pe unde metalul izvorăra parcă din pămînt. Minea Marșel s-a dus la cubilou și făcea semne desprerate macaraghiului să bage oală pentru a lua metal.

În cinci minute oala a sosit.

— Dă-i pe vîrnat, seful, mi-a strigat Minea Marcel, I-am ascultat sfatul și pișea a fost salvată.

Așa s-a turnat în uzina noastră, cu forțe proprii, pompa "Siret" 900.

liminare între strungărie și montaj. Dar se pierdea mult timp. Și atunci s-a constituit o brigadă specială care efectuază aceste operații și toate bormașinile sectorului s-au mutat într-un colț. Aceasta e brigada lui Iordan. Aici sînt repartizați angajații proaspeți.

— Uite băiatul ăsta — arată Iordan — sptre cineva care lucrează la bormașină. Îl cheamă Mitică Gheorghe și e de 7 zile aici. M-a întrebat adineauri ce dispozitiv s'ă ta. Nu m-am dus eu să-l arăt — l-am trimis pe Neacșu. Așa, dacă-i arăt unul din brigadă, el se adăruă mai tute de băieți și ei se însoț și el. Cu alții veniți noi, fac alfel. În primele zile îl arăt toate operațiile. Pe urmă îi dau să facă cinci operații și-i mai arăt doar trei. Restul de două fi las să se cîmănească și el. Dar stau pe alături și dacă văd că n-o ia bine cu perforatul, mă fac că m-abat din întîmplare și-l arăt în treacăt, ca el să creadă că tot el a făcut-o.

La plecare, mi sîntînde mine, i-o întînd și eu, dar e și-o retrage brusca, făca o best rotund și bucuros:

— Avem proiectanți buni, ingineri buni, hala e luminată, avem griji de emblema fabricii și a țării...

Nicolae VELEA

PESCARARUL

AL. ANDRITOIU

Cintec

Mă mai privești, culcat pe-o rină în maci de foc sau crini extatice, elev cu buze de cadină și corigent la matematici.

Te mai ridici peste pustiul din ochiul timp, și, făcând-o față, îmi faci bezele cu chipul sfînd încre în pulbere și ceață.

Era pe cînd domnea nimicul iar timpul lezea, din cadran, în măsura ciudat bunicul cu calendarul iulian.

Te uși spre tine cu uimire, te uși spre fostul corigent. Ești mai bătrîn în amintire și mult mai tînăr în prezent.

Căci epoca vibrează-n tine cu-nreaga conștiință-a noastră și-nălța dreapta, pe ruine piloni de marmură albastră.

Veac ateist

Pămîntul antic s-a civilizat T. ARGHEZI

Frumoșii zei cu fulgerul în mină sau ciuda lîngă soldul feminin, statui sint, ciungă, scoase din țărîna cu piatra încă albă, ca de crin.

Parcă-nsetați, pe la sfîrșiri sosiră străvechii zei, migrînd din parc în parc Apollo cîntă neauzit din liră și Cupidon adoarme trist pe arc.

Tu prin pinacotecii visezi copilo sau treci cu ochii albaștri prin muzeu, sfînd între-n Venera de la Milo și în dre- sceptrul văg al vreunui zeu.

Așiderea, conture din scriptură se pierd în colul templului creștin, iar fostul vin de cumințură se varsă-n dărnice la festin.

Cu biblică și ostenită haină sfîntă care ne-amețiră uceri, stai astăzi triști la „Cina cea de taină” a marelui artist, printre culori.

De pe icoane cu polei de ceară, privești mucenicii veșteți din Bizanț, țoșesc subit spre sinu-ți de fecioară aproape gata să te ia la danț.

Dar ei sînt umbre ce ne-ameniră de sfeșnice și de tîmărie arși. Nu psalmii azi ne tremură pe liră, căci ochii psalmii noi i-am mutat în marș.

Materia, materia ne-cîntă cu forme noi și cu viteze noi. O modulăm și ea prin noi cuvîntă, se bucură și freamită cu noi.

Materiale creație ne-adoce cotidiane gloriei și vîndorii.

Căci la ce bun să faci din arbori cruce cînd mult mai bine poți să faci piori?

La o prietenie

Pentru D. C.

Prietenie iată și iată se cheltuie timpul ca banii. Ți-șă spune și eu ca Horațiu lui Postum „atît de fugari se duc anii...”

Dar sus înfloresc curcubeie iar jos sînt garoafe și fluturi și trece-ntr-o clipă și pămînt o femeie cu urme de zori și săruturi.

Și ochii priesc cu uimire la nou peisaj în înfînderea firii, în care se imobiliză metale și multe sînt pîmile, mulți trandafirii.

Noi astăzi nu sîntem deloc mai prejos decît calendarul de țara ne-o spune. De cînd ești cărunt te-ai făcut mai frumos, mai bun, mai cu-nțelepciune.

Anii să-ți fie, mereu mai: bogafi, mai luminăți, mai înalți: timpul crute-i! Serile ca lîngă sat la Dikanka, nopțile dulci, ca la Hanul Ancușei.

De dragoste

În aer i-am desenat ăura și au pornit vînturi de foc, și toată natura s-a transfigurat, uimită, pe loc.

Pe-un rîu desenam cîteodată privirea-i cu jaduri precare, și toate apele lumii-ncepură să bată ca o inimă mare.

I-am desenat surisul incert peste zăpădat, cuminte, și toate troienele lumii au fierit dînd abur fierbinte.

I-am scrijelat pe arbori, ușor, numele, cu braț calm, de faur și ca-n grădina Hesperidelor adunam numai fructe de aur.

I-am desenat, cu uimire, în mine fîința-i de stea și de floare, și, în loc de iubire, m-am ales cu semn de-nțebare.

PENTRU PACE ÎN LUME

Calea rațiunii

da energie și lumină poporului și umor vast întîndei ale patriei sovietice, premerul sovietic a semnalat și lăcărîrile promițătoare care vestesc punțile ce se pot întinde între cele două lumi și primădiile acțiunilor care ar încerca să navele aceste licăriri. Eșecul apelor a apăsare aceste licăriri. De-aici se pot aștepta și cele două lumi să se întâlnească pe eoul puternic pe care l-a stîrnit în conștiința umanității cuvintele înțelepte și promițătoare de calm orizonturi, de calm nopți, dimineți și zile pe globe.

De altfel, din toate discursurile și declarațiile conducătorului statului sovietic transpare înțelepciune, calm și hotărîre. Intelepciunea de a privi sensul real al faptelor, al fenomenului politic. Calmii de a privi în față, fără panică, dar cu o gravă atenție desfășurarea evenimentelor. Hotărîrea de a ceda istoriei, sîrteniei, agresivității de a ține în mînă strîns frînele logice și ale sensului orientării pentru a impune măsura, echilibrul și interesele generale, vitale ale omenirii.

Căutînd o cit mai grabnică apropiere și înțelegere, N. S. Hrusciov, mandatar al politicii și voinei poporului sovietic, al conștiinței și dorinței de pace a omenirii, face un aspru recluzitoriu acțiunilor conducătorilor lagărului imperialist.

Stările de război, sînt chemate în față tribunalele conștiinței umane, să dezbătă, să clarifice tot ce e întunecat prin neînțelegere sau interese subiective, pentru a preîntîmpina calastroa unei elăinări a civilizației și a centrului de a se feri de o sigură și dezastruoasă a înfrîngerii proprii. Toate eforturile depuse de forurile interesate ale lumii capitaliste de a scîdea mersul adevărului în lume se izbesc de fenomene contrarii. Desigur, logica nu poate să echivocîntă și estropiază pe plan larg. Echivocîntă și estropiază pe plan larg. Echivocîntă și estropiază pe plan larg.

Se spune tot mai mult și mai hotărît că între Est și Vest trebuie dusu trative la nivel înalt și la un grad egal de sinceritate, de privire obiectivă a fenomenelor și a problemelor care se trebură dezbătute. Problemele, după marea majoritate a oamenilor de pe globe, sînt conviețuirea pașnică, dezarmarea generală și totală, încheierea Tratatului

de pace cu Germania, primul rațiunii și al prețurilor vieții și apărarea ei pe pămînt. Oamenii vor să corecteze, să ajule să desăvîrșească natura, nu să o distrugă. Aceasta este menirea lor eșă și istorică. Cei care acțiunează împotriva acestor legi organice și supreme nu pot fi decît viitori clemenți ai inchisorilor, ai tribunalelor umanității, ai ospiciilor.

Cînd dreptatea, logica și cinstea, și visul către mari idealuri sînt susținute și de forță, de o forță și o voință covîșitoare, nimic nu le poate întoarce din drum. Poporul nostru, constructor puternic al unei societăți ferice, este hotărît să slujească aceste mari idealuri și să le înălțămîntă alături de popoarele celorlalte țări socialiste și în unison cu oamenii iubitori de pace din lumea întreagă.

De pace cu Germania, primul rațiunii și al prețurilor vieții și apărarea ei pe pămînt. Oamenii vor să corecteze, să ajule să desăvîrșească natura, nu să o distrugă. Aceasta este menirea lor eșă și istorică. Cei care acțiunează împotriva acestor legi organice și supreme nu pot fi decît viitori clemenți ai inchisorilor, ai tribunalelor umanității, ai ospiciilor.

noastre se deosebeste fundamental de aceea de acum 20 de ani. Refuzul de a recunoaște orînduirea politică din Germania democratică este o tristă eroare a democrienilor imperialiști. Există o locuie a istoriei, un drum împiedicat nici măcar de discursurile cele mai bombastice. Sîntem bucurăși să semnalăm a-cele licăriri de logică, apărute în declarațiile unor politicieni din Occident. Tratatul de pace cu Ce de-ntă și în început să-și încerce vocea. Azim din nou șlagăre cunoscut, cum ar fi acela al drumului către Răsărit, azim din nou lătratul amenințător al militaristilor și voră le-a rugămintă sibi în teacă și voră le-a rugămintă sibi în teacă și voră le-a rugămintă sibi în teacă. Numai că acești oameni îmbrăcîrîși în rele uită că situația din zilele

ocul arăta pustiul. Pe limba de pămînt isălă mult în mare, cazemata germană de la capăt aducea de departe cu o cană de beton. Perestul deșert, ochii nu înfuleau decît capre de sîrînă ghimpați, aducînd cu niște scalete de fier inlepenit între deșert și beton ai obstacolelor. Printre ele și mai inapoi, șine de cale ferată, ridicate spre eer, tuneliale și negre de corozione. Așezarea avea ceva desperat și înul.

Dincoace de obstacole, sta singuratică coliba pescarului. Nemîlîi au scos sufletul din-insul. L-au hărțuit cu o pollă drăcească. S-au distrat tunarii de la baterie germană cu le-a pofit inima, cu tot ce-au născocit căci altă joacă să-i bucare n-au găsit. Și anii au trecut, pescarul, în după amiaza asta, în fața colbei, dregîndu-și sculele, îngîndurat, ferindu-se din timp de musle.

Dintr-odată urechea lui prîhse lătrat de cîini. Nu știa de unde vine, dar cînd ridică ochii zări pe promontoriu o lină ciobănească de la cazemata, întredîndu-se unul cu altul, s-ajungă mai curînd în nisipul incins al plajii. Lătrăturile împleau aerul amenințînd. Pe plajă alergau cîini îndopați bine. Murgoci îi privea fără gînduri. Chiar îi plăcu fuga. Dar, după ce cîinii se repeziră prin obstacole și-o apucară spre colibă atunci tresări. Se ridică în picioare, le văzu gurile largi, lătrînd gros și amenințîtor. Ei stăteau fierbîntali și limbile le tremurau ca flăcările printre dinții sepușali. Dădu un țipăt. Nu și-a dat seama, cînd au năvălit peste el și dintr-odată s-a trezîi doborît la pămînt. Fu sfîșiat cu îndărătnicie și furie. Hainele lui vechi se făcură zdrențe și gurile prîseră și din carne. Începu să urle, îngrozit, și să se apere. Dar două mîini nu ajunseră. Erau prea mulți cîinii și l-au cîmporeit din toate părțile.

În spatele ciunilor, călcău înțel și atletice, rîzînd vreo zecede nemîi în pantaloni scurți de doc, cu cămăși subțiri, noi, cu minci sulceate, uniforma diviziunii Romei. S-au oprit, au ridicat mîinile pe solduri și au privit cu o mulțumire golăci omul cîlcîrit pe nisip, zvîrcolindu-se. În sfîrșit, dintre lăhotele de ris, abia se auzi un glas, decis să oprească lîrjoana: — „Hall!” Cîinii executară pe loc orînduire, se așezară cuminți, în jurul picioarelor bronzeate.

Murgoci se trase gol, sfîșiat pe prîpă, lîndu-se de peștele casei. Aco-perindu-se, tremurî de sperietură, de rusine, de furie. Privea îndobîcit lătele arse de soare cu tufele blonde ale celor rămași tot cu mîinile în sold și cu picioarele rășchirate, lîșîndu-se de un ris nemaipomenit. Dinspre ei, cum bătea vîntul, veni un miros de plele unsă cu cremă și parium greșos. Se apucă să țipe, cuprîns de oroare și minie.

Ce vrei, ce-aveți cu mine, cîinilor? Ce v-am făcut? Nu-l lîură în seamă. De altfel, cum-vîntele neînțelese pentru urechile nemîilor, dar mal ales ochii, care scrutau cu furie de sub sprincenele streașînă, le stîrînă un alt vă de ris. Li se împleură ochii de lacrimi. Din grupa invesilită se desprîseră chiar și un fel de valet: „Ioi, oi, ioi!” dovedînd că colbei, curgeau pîrîșaje de țărînă, peste fețele luminate de luna pătrunsă prin acoperșul despuaiet pe alocuri de stuf. Vîntul nopții foșnea în ghiborții și gubvizi uscați sub streașînă, ca niște frunze.

Capitul acelu prin somnul abia început. Răsucirea lui pe rogojină și zguduirea pămîntului trez pe pescar. Și-n urechea lui pătrunse vaietul greu al nopții de război. Simți că acolo, departe pe mare, flota sovietică se răz-bună încăpășinat, surd, neiertată, de nepotoli. Ascultă în larg, neiertată oară culrasatele cu mai puțină frică. Nu se mișcă, își trecu doar mina prin barba roșie, lungă. Și fu atent. Zgîrieturile prîneau coajă și-l stringeau carnea. Mirosul de cîin nu-l pierdea din nări, îl ținea treaz. Zdrețele puse de nevastă-sa la picioare nu se svin-taseră de balele flarelor înfărlitate.

Mîințele i se duse dinopoi, la apale umite. N-au venit din de l-au apucat de barbă cînd dădea după gubvizi la prîpon într-o dimineață? L-au trit la picioarele unei namile blonde, i-au arătat că treabă s-a lăsat în larg, să tragă după el o platformă de lemn, legată de cablu și l-au scris în altă: „7 km”, ca să priceapă ca alt trebură să se depărțeze de țăr_m. L-au înfundat cu nisal în nisipul scris, ca pe pisici, în mîrdărie proprie și al ris fioros, cu aceeași bucurie cu care au ris și azi. I-au arătat o țevă de automat, n-a avut încotro, a trebuit să urce și să pornească pe o arșiță de mureca omul la umbră.

A tras, pînă la apele verzi, limpezi, ca ochii lui, cînd după socoteală de pescar, se făcuse șapte kilometri. A oprit să-și șteargă nădușeala și a privit malul. Prin streașîna genelor, ochii lui ca boaba de strugure i-au scintilăit dintr-odată fiindcă gurile de tun de pe mal începură să tragă din senin chiar în el. Gîndi fulgerat: „Cum mă... pun aștia tunurile pe mine?” Zgudul de frica morții, sări în valuri, luînd-o spre stînga și înapoi către țăr_m.

Înotă nebușește, pe sub apă, cu puteri duble, înțepînd să răsușele din loc în loc, în timp ce bombele cădău în jurul bărcii și al țăr_gii, dinău nimerînd în bărci și moșterirea de la ta-su și „fînta remorcață”.

upă ce ajunse acasă, ca la vreo două ceasuri, jandarmul din sat îl vesti că i se cer sezece, că s-a făcut o cerșeză. Dar l-amenință, tot din partea lor cu moartea, dacă lugez din zonă, fi-ndcă a văzut prea multe.

Murgoci gînda mai departe, în-lîns pe rogojină, și-și trecea degetele juipute prin barba deasă, întrebîndu-se: „Ce-avut aștia cu mine tot timpul?” „Ce dracu au avu?”

cînd ea spala în covata rochia in-biesală și asudată și rămăsească goală, ca abta are, — ce-i pe ea, — l-a pus piedica. Noroc că pescarica s-a smucit înțe, și s-a ascuns în casă. Soldatul și-a scuturat pantalonii zbrî-gînd-o, căci văzuse de depe te pe pescar, apropiindu-se. Feteia i s-a jeluît, dar et de frică n-a mai reîn-ginat.

Ce de trecuți... Mai trecură un ceas. Își privi pieptul zgîriat în lumina săracă și-ncepu să bihbie după zdrențe. S-a îmbrăcat în-cet, a ascultat o vreme răsunarea lî-nisită a femeii și a copilului, și iar rămăse cu urechile fîntă, la departări.

Deodată, scutură bratul femeii: — Ioaică, la copilul și fugi!

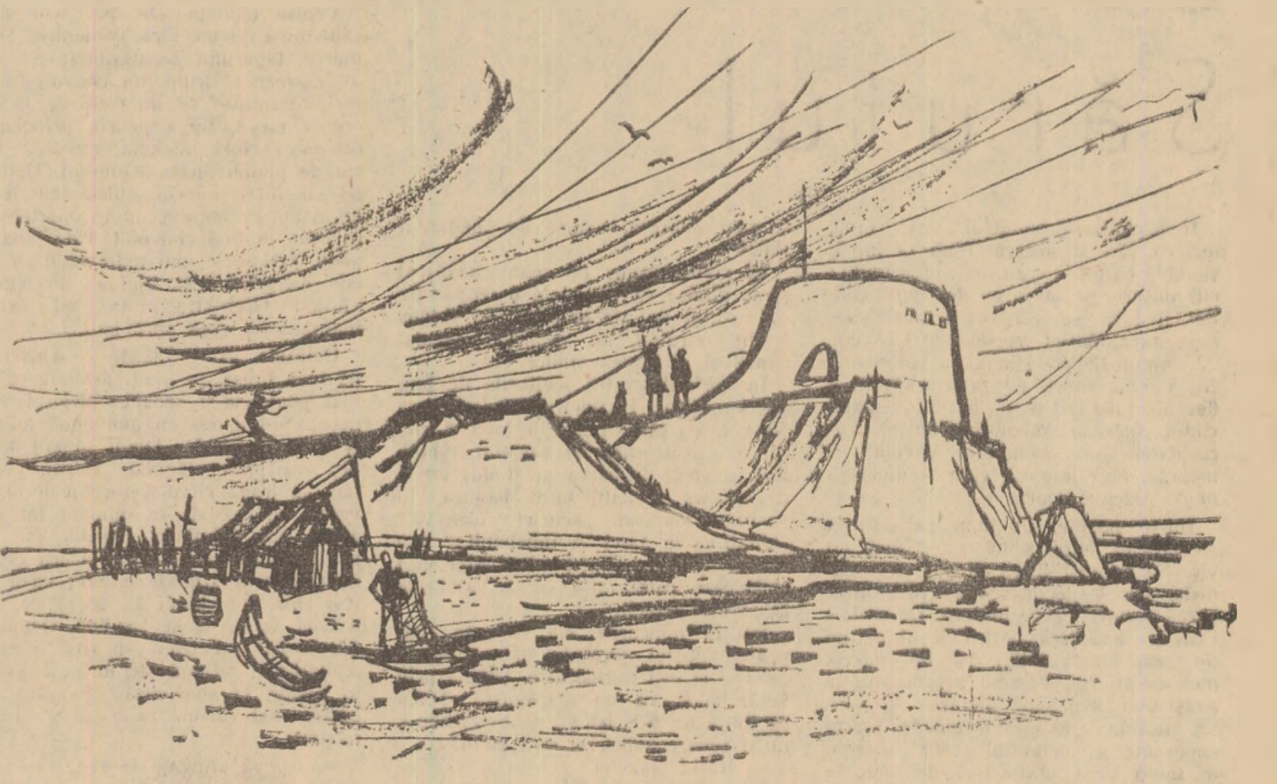
Femeia mormăi neînțelese, se rostogoli pe partea cealaltă, lîndu-se mîna de pe spînzarea asudată a copilului, care scînci la rîndu-i de amorțea unui picior.

— Ioaică, n-aiuzi? Nedesmetlică, femeia se ridică, tot-fîș, în capul oaselor, privînd năucă. Îl privi nedumerită fiindcă el îi mai porneai odăz: — Acum vedeți? întrebă tare și nu mai sîbhu, fugi țîris împiedicîndu-se. Picioarele lui prea ascultau. Zbrînci ca iepurii, cînd în dreptă, cînd în stînga. Gîndi ca un apucat către ne-rețele falezet, cu rîpi adînci, întîm-berate, unde la ora aceea dormeau fal-sunții și prigoriile. Ridea aproape în

văzuse în mal lumînile. Abia de ghi-cea farul. Gîndu-i îngrozit, dar nu dădu înapoi. Se ridică din pragul pe care stălinea în genunchi cu lîmna în mîna, adîncîndu-i mirosul grețos de gaz, cîntecul ca al gingăniilor prășile și scoase un gemăt sîrd, căci mîscă-re-a-i sîrînă iar durere. I se păru că arde de departe voci și lătrături, zbrî pară niște siluete, desprînzîndu-se din promontoriu. Nu se schînci. Gîndul întepenit în mînt-ele sfîrșelea gre-terii aprîși.

Nu mai așteptă, desurubă cu greu becul ruginii din pînțecul de sticlă și-nprășie pe podele, pe rogojină, și chiar pe mal, tot gazul din lampa și la urmă aruncă flăcără pe un mîndru uscat. Focul izbucni brusc, ca o ex-plozie, și el fugi îndărătul casei, ghîndînd căci o rafală pîiu din plajă dîntre obstacole, spre colibă. Focul se înălță fără să aștepte, și i se păru că i se smulge din sîrlet ce o bucurie, că urcă odăz cu el spre cer și iața pîna atunci chinul de durere, se destîine.

Rămase în patru labe acolo-napo ca un păgîn îngemencheat lîngă altar, adîncîndu-l în jur.

Desen de G. OSSOROVITZ

lă-te și tu ce lună”, protestă ea moale, moale de tot.

— Du-te fă, știu eu ce zie! se nălță pescarul fîntînd prin intinerul sub-țire, femeia rămăsa cu priviri înghețate. Pînă la urmă o sălta de subțire pololit, și așeză copilul în brațe cu grîșă, și o împinse afară, domol. Acolo în prag o povătuîi în șoapță:

— Trîgîi-lă, pînă la calea marinari-lor, pe burta, să nu faci umbră. Auzi? Feteia plecă. El întră în casă. Privi mut print-un ochi mic din spate pînă nuci mai zări, în cele din urmă se ră-suci, începu să bihbie după lampa în cui, căușă și clîbrîbul în sertarul mesei, îi aprîse fițilul, coborîndu-l mic ca o gamăle. Izbi în lături ușa, care da spre mare și ascultă din prag bubu-itura îndepărtată.

Platoșa mării scintila spre adîncul cerului și pînă înalță ca uscutul. Și-aduse aminte că lampa n-are de oglînda. O trase sub șta și începu a bihbie. Pe poliță unde știa că de obi-geci o pune nevastă-sa, fixă ogînda la locul ei și iar ridică lîmpa pe prag, așteptînd.

O surdă izbîtură a pămîntului, miș-tare ca celelalte, arză că culrasatele au descoperit o baterie prin apropiere. Se bucură. Nu mai aștepta. Ridică dintr-odată fițilul mult, mult, îl înalță pînă auzi că sîrîie, și dintr-o dată puz-derle de gingăni năvăliră de pe plajă și începură să rolașcă bezmetice, lovîndu-se oarbe de sticlă.

Auzise că alții au făcut așa cum face el acum. Și deodată pușe mina în față și iar o trase, și încă o dată, pînă se răzgîndi.

Începu să-i scadă fițilul și să-l ri-dice iar. Cum a văzut el la vasele de război că se aprînd și se sling sem-calele de pe catarg, sau ca farurile care pipăie noaptele de noaptele de țăr-muri. La fiecare ridicătură de fițil, chipul lui leșea din umbră și-arăta amarnic, vinăit, scrijelat ca de cuțit, cu un ochi umflat, cu o pleziură adîncă de-a lungul obrazului, pornită de sub pleoapă, oprîndu-se în colțul bărbii roșii. Barba-l tremura parcă și ea năclăită de singe. Simți rîntăle, care l se uscaseră. Le simți din pricina sudorilor, fișite din piele pe spînzare, pe pieri și coapse, usturîndu-l de parcă l-ar fi opărit. Îl zgudui iar rusînea și ura. Sălta de două ori, de trei, de zece, des, repede, îndirjîi.

Încordarea-i obosi, îl veni să-și, căci își dădu seama de neputință, și-o lacrimă crudă îi țîșni din ochiul singur-cel, scurgîndu-se pe suprafața mușter-de-l frișpe ca un pîru de fur. Își dădu dintr-o dată seama că a făcut o prostie. El, pescar bătrîn, plîns de-alteia ori pe vreme de lună, în larg, și nu

lăhote, căci flăcără colbei lumina plaja de la un capăt la celălalt. Se vedea ca ziua și el și umbra lui, și umbrele a lui nemîi fără bonete, cu capetele zbrîtite, trecînd spre loc. Nu-l văzură, dar țipau ieșîți din miști și-și ridicau pumii amenințînd. Zvîc-nid furios printre picioarele lor, cîinii. Ca să-și piardă urma, trecu în zig-zag apa unui canal murdar și lîngă dezordonat.

Culrasatele din largul depărtaț slobozeau fără răz-gaz, lovitură după lovitură.

Plezîni-lă, plezîni-le-ar fierea, strî-gă pescarul de sub peretele falezet zdruclinate de explozie. Se trase înapoi, cu toate că din creastă, pe unde era mai năclinat pămîntul, se rostogoliră peste el bolovanii uscați, lovîndu-l în ceață și ucheri.

Privea încîlnat, cu ochii lui boabă de strugure, și sorbea în nări și-apoi în adîncul pieptului, mirosul de fier și nisip scormonit. Parcă s-ar fi rugat să cadă o ploaie după o secetă lungă și-acum a venit și-l răcoare, și-i adulmece pariumul izbăvitor. Stropii aștia mari de troli și fier iz-besc ca niște cloace înspăimîntătoare, ca niște sapă, înspăimîntătoare, de nisip și bat îndărăntic, bat într-una.

Văzu printre arborii de fier colă-rînd și zburînd în jändări, scofinđ zgomote asurzitoare, făcînd să-i poc-nească urechile.

— Dați-le, dați-le să le-ajungă! La lumina flăcărilor colbei aprîșe, văzu umbrele nemîilor și ale cîinilor lîngîndu-se către faleză. Nu mai avu timp să privească mult spectacolul ce-l încînta. Doar scînteii fulgerătoare, repezite prin fața ochilor lui de coac-chiși, și rise. Ochii rămăseră așa des-chiși, cu toate că peste rîni, rafaletle urmărilorilor au trecut de trei ori în lung și-n lat și-l ruseră. Dimineața-l găsi cu fața spre mare, cu ochii des-chiși într-acolo, cu barba fluturîndu-i-o vîntul, cu bucuria pecetluită pe veche, sub sprincenele slousoare, care se uscaseră de sudoare. Parcă și rî-nim se strînseseră, sublîndu-se. Era frumos pescarul bătut de briză, în zori.

Pe tot chipul se împrăștiase un fel de trîmf. Culrasatele se învîlbură în fum și dispărură în strălucirea răsărlului...

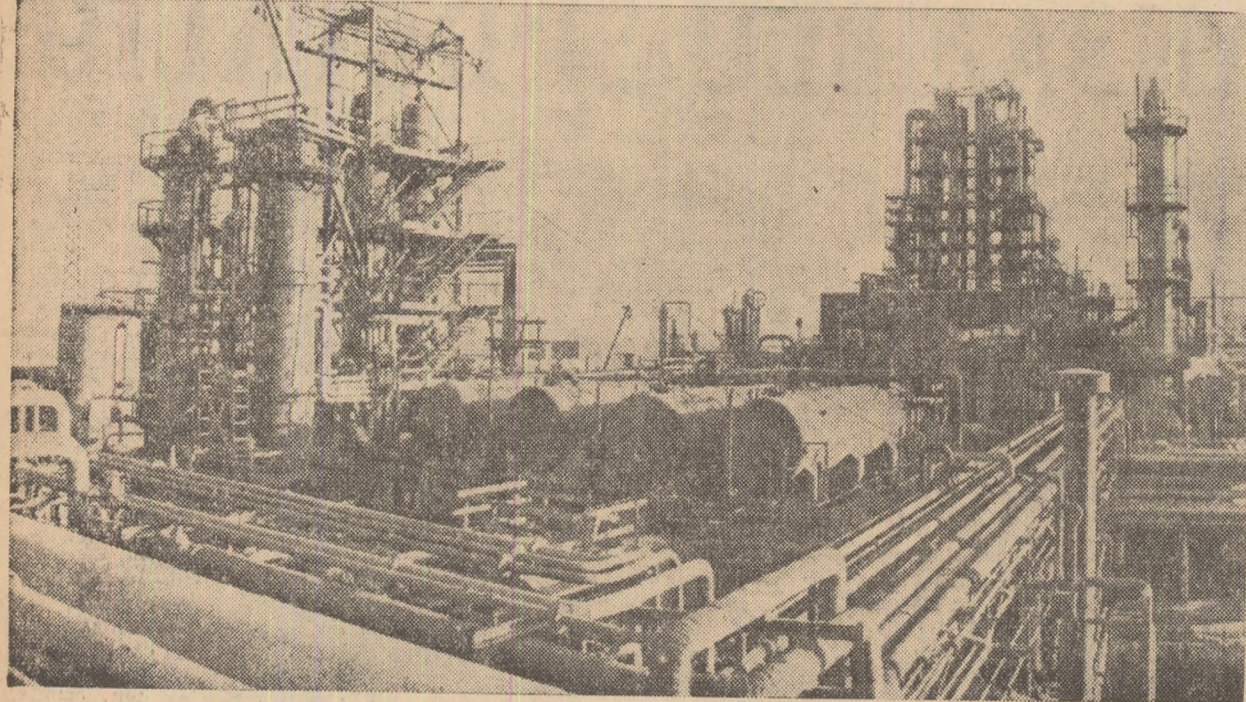
Hardingul de beton, cu o cască urlășă, pleznie prelcîndu-se într-o conopidă de ciment, cu flare șerpui-toare, unde marea pătrunse, scofinđ la față lăzi, haine, bidoane.

Fața pescarului privea într-acolo, iar deasupra plajei plătiră pescărușii, lîngînd ca niște copii înveseliți.

Eugen Teodoru

Marile uzine chimice „Walter Ulbricht” din Leuna (R.D. Germană)

O singură cale: TRATATIVE

În Berlinul democrat, măsurile energice luate de guvernul R.D.G. au contribuit la limpezirea atmosferei care nu mai este înecată de prezenta a tot soiul de indivizi suspecți care proiata de îngăduință.

Iar în vest cine se agită? Se agită Willy Brandt și acoliții săi, bande de provocatori care prin fapte și ținută amintesc celor care au cunoscut anii fascismului, „cămășile brune”. Dar cei mai triști sînt agenții diferitelor servicii de spionaj occidentale care, vai, au rămas șomeri.

Deosebirea între cele două părți ale orașului este atât de evidentă încît și

Correspondență din Berlin

Excelența sa ambasadorul Angliei la Bonn, după o plimbare cu elegantul său Rolls-Royce prin Berlinul democrat, a spus că lumea își vede la noi de treabă, declarație care, cred, că vă este cunoscută. Și încă își vede de treabă bine, așa că alegeți pentru organele puterii locale să constituie un coleg de la o agenție de presă americană. Iar discursul lui Nikita Sergheevici Hrușciov a constituit cel mai frumos dar care putea fi făcut constructorilor acestei gigantice hidrocentrale. Șeful guvernului sovietic a explicat clar situația care poate fi rezumată într-un cuvînt: TRATATIVE.

Aceasta este singura cale rațională posibilă pentru a lăsa din viață actuală. Am răsfoit ziarul din Londra, Paris, New-York și principalele gazete vest-germane. Isteria s-a mai domolit. Contrastul ar fi fost prea evident între oferta deschisă de tratative, bazată pe propuneri concrete, făcută de U.R.S.S. și zarva războinică a Occidentului. Mereu mai puțin sînt cei care se lasă amestecați de negru al propagandei comandate de oficiile vestice ale „războiului rece”.

Pentru toată lumea situația e clară: Moscova cheamă pe conducătorii marilor puteri în jurul mesei rotunde la tratative, călăuzite de dorința sinceră a unei reglementări eficiente.

Tratatul de pace cu Germania trebuie demilitarizat și transformat în oraș liber. Ce se opune unor asemenea propuneri? Doar declarații de acest gen: „Bundeswehr-ul trebuie să aibă arme nucleare. Altfel ne așteptăm ca piupularea totală. Și nu numai pe noi, ci întregul occident...” Această declarație aparține cancelarului Adenauer și a fost făcută în cursul campaniei electorale la Nürnberg. Fără a căuta analogii cu declarațiile conducătorilor fasciști care au început la München, dar au sfîrșit la Nürnberg, trebuie totuși, spus că doctorul Adenauer nu este original. De altfel aceste declarații nu au fost agreeate, se pare, la Londra iar aslași și la Paris și Washington se vorbește de tratative. Aceasta e bine și pe noi, cei din Berlin, ne bucură trezirea, chiar încealță și înfrîngerea unelor curenturi occidentale. Un purtător de cuvînt american declara, după cuvîntarea de duminică a lui N. S. Hrușciov, că Kennedy și Rusk întrevăd posibilitatea tratativei. Foarte bine. Peste câteva zile începe sesiunea Adunării Generale a O.N.U. Iată un prilej pentru diplomația americană de a trece de la vorbe la fapte. Posibilitatea contactelor există, ea trebuie doar folosită. Statele socialiste au făcut pași în această direcție.

Sîntem încrezători în viitor că-i dușmanii ne cunosc forța pe care statele socialiste o pun în slujba înfrînării și îngrădirii unor agresori potențiali.

S-a inserat. Luminele orașului s-au aprins. Ce frumoasă e capitala noastră plină de viață și bucurie!

Ernst WOLFF

400 de ani de la nașterea poetului

PAK IN RO

(poet coreean sec. XVI)

Noua primăvară

Ploua venită cu vîntul din răsărit
Mereu zorește primăvara,
Și sălcii-ș verzi strălucitoare.

Și florile frumoase par și noi.

În viață doar odată vin,
Și pentru oameni, anii înfloriți,
Oare să pregătim și noi săracii
Paharul plin de vin și să ciocnim?
În jurul meu, un om sărac, sînt flori, privighetori.

E-ai de greu pe lume să trăiești!
Toți oamenii rîdesc puterea.
Dar eu nici aur n-am, nici ranguri
Și tuturor le sînt străini.

Aici, nu-i forfota din capitală
Și larma roților ce-ades se-ndeapătă
Spre casele înalților slujbași
Eu nu le-am auzit aici.

Să vii să vezi un prieten, să te desparți
De cineva spunîndu-i „bun rămas”!
O, toate-acestea, sigur, sînt frumoase
Dar, vai, bătrîn și bolnav sînt
Și nimeni nu se-abate pe la mine.

Și numai dulcele privighetori, chemînd prieteni,
Înaltă vînturile mari de primăvară,
Și se îndreaptă-ades spre mine, —
La umbra florilor multicolore.

Cînd m-a trezit din somnul de amiază,
Al păsărilor cînt, adus de vînt,
Vesimintele mi-erău pătrunse
De-a florilor mireasmă, de pe munți,

Natura, după cum vedeți, întreagă,
E-ai de bună și fermecătoare,
Și biruie deosebirile ce fac
Bogați pe unii și flămînzi pe alții.

Cînd pasărea și floarea sînt
Atîta de curate,
Oare, nu le e rușine
Acestor oameni îmbrîbași?

Voi oameni din palate
Care mincați, fără să fi muncit o zi,
De ce hulțiți și-ndepărtați
Poporul satului sărac?

Nu-i om, privighetoarea

Dispreț pentru săraci nu are
Privighetoarea — și la mine,
Cel îmbrăcat în haină de dimie,
Ea vine zilnic, nu numai odată.

S-a spus de cei cu limbile sirete
Că-i semn că și credința li-i puțină,
Dar om nu-i dulcea mea privighetoarea
Și inima și glasul-i sînt frumoase.

În romînește de TAȘCU GHEORGHIU

„Reîntîlnirea cu Bucureștii ne-a încîntat”

În câteva zile poetul Rafael Alberti și soția sa româneza Maria Tereza León, căreia îi va apare în curînd romanul „Fair play” în romînește, sînt oaspeții fără noastre, pe care o admirăm, cunoscînd-o și din alte două vizite anterioare, făcute în 1956 și 1957. Fiecare zi petrecută în București, de către oaspeții noștri le oferă surprize plăcute astfel ca prima întrebare:

— Cum vi se pare revederea cu România? — primește un răspuns entuziast:

răsfom și din cînd în cînd, sub ochii noștri, răsăr fotografiile ale poetului, una din timpul războiului civil spaniol, alta, în grup, cu poeții spanioli ai rezistenței antifasciste. Oaspetele ne explică:

De vorbă cu Maria Tereza León și Rafael Alberti

— Prieteni vechi, tovarăși de generație. Ca și rămas neclintit în lupta împotriva regimului franchist. Franco a dat Spania cu trei secole înapoi și nici un scriitor spaniol de talent și atitudine nu a trecut de partea lui Franco. În rîndul scriitorilor emigranți se numără poeții mari ca León Felipe, Juan Rejano, Emilio

Prados, care trăiesc actualmente în Mexic, Antonio Aparicio în Venezuela și mulți alții.

Atitudinea protestatară, pe cele mai diverse căi, este reprezentativă de asemenea pentru tîrîra generație de scriitori spanioli. „În patrie nu e sbr-bătoare” iată referenul întregii literaturii spaniole progresiste. Mai mult decît a evidenția una sau alta din individualitățile noii generații — trebuie să semnalăm tendința generală, subterană, care înobilează literatura spaniolă contemporană în lupta împotriva regimului reacționar franchist.

Ne-am despărțit de Maria Tereza León și Rafael Alberti mulțumindu-le pentru răspunsurile amabile, bucurîndu-ne că îi vom revedea curînd la o sezoană literară organizată de Uniunea Scriitorilor, închinată memoriei lui Federico Garcia Lorca, unde cei doi oaspeți vor citi din opera marelui poet revoluționar spaniol.

Ileana CONSTANTIN

RAFAEL ALBERTI

Soldați dormind

Dorm sfîrșiti lîngă noaptea din sat,
Ca vitele în somn privălite,
Cuprinși deodată de-un vis ca de plumb,
Asemeni cîinilor îndrîjiți ai păstorilor, sînt.

Peste tristețea unei priveliști stivoite
de tranșeele care morții și dezgroapă,
sub zgomotul surd de senile
pupilele singure și-absente se învîrt adormite.

Ei dorm cu mîinile ca niște punni deschiși,
uitînd de moarte și tristețe-o clipă,
de viață tulbură uitînd.
... Și armele zac moarte la pămînt.

În romînește de VASILE NICOLESCU

TUDOR ARGHEZI

POESÍAS

Traducción y Prólogo de
MARÍA TERESA LEÓN y RAFAEL ALBERTI

LOSADA, S. A.

Coperta volumului „Poezii” de Tudor Arghezi, tradus în limba spaniolă de Maria Tereza León și Rafael Alberti.

U. R. S. S.

„Iliada și Evgheni Petrov” — titlul și opera — astfel se intitulă cărțile lui B. Galanov apărute în editura „Scriitorului sovietic”. Lucrarea reprezintă capitulația poeziei a vieții și operele celor doi cunoscuți și apreciați scriitori sovietici.

Deosebit de interesant sînt paginile lui B. Galanov despre procesul de creație al scriitorilor celor doi mari satirici, care au reușit să creeze opere de o simțitoare autenticitate literară.

În satul Ciuguevka din îndepărtatul est-est-orient sovietic s-a înscris în atmosferă „războinică” Muzeul memorial „Alexandr Fadeev”. În casa natală a scriitorului sînt expuse documente originale și fotografii din perioada copilăriei și adolescenței, scrisori, cărți din biblioteca personală. La apelul scriitorului Pavel Sicev, publicat în „Literaturnia Gazeta”, mulți scriitori și alți cetățeni sovietici din toate părțile țării au dăruit muzeului muzee cărți cu autografe, scrisori și amintiri legate de lăstărie cu A. Fadeev.

Colectivul renumit al fabricii de porțelan din Leningrad „Lomonosov” a ținut să-și arate în felul său admirația pentru eroicele fapte ale primilor comandanți din lume, Gagarin și G. Tiiov. Ei au creat două minunate vase de porțelan. Pe aproape 1 m înălțime. Pe fiecare dintre ele este pictat chipul lui Gagarin și Tiiov și navele cosmice Vostok I și Vostok II în zbor avîntat spre stele.

R. D. Germană

Piesa cunoscutului scriitor olandez Geert Theun de Vries, „Semnale în noaptea”, care redă câteva episoade de ale luptei politice a comunistului negru împotriva colonialismului, a fost pus în scenă la două teatre din R. D. Germană. Teatrul orașesc din Karl-Marxstadt a închinat premiera acestei piese curajoșului luptător pentru libertatea Africii, Patrice Lumumba.

S. U. A.

Soția cunoscutului interpret american de rock John Everlee vrea să divorțeze de soțul ei. Motivul? După o înecare necunoscută de a o strângula, răfăială chibrit și bănuț plin de nesimțire. Pe scenă e rolul nostru a uitat că se găsește în propria casă și a come portat în familie ca pe scenă.

Pe scena teatrului newyorkes „Greenwich Village” se joacă de șase ani fără întrerupere cunoscuta piesă a lui Bertolt Brecht „Opera de cinci parale”. În această perioadă au fost date 2100 de spectacole, vizitate de 600.000 de spectatori. În cursul celor șase ani, cele douăzeci și două de roluri ale piesei au fost interpretate de cinci sute trei actori.

R. S. Cehoslovacă

R.S. Cehoslovacă a încheiat contracte pentru organizarea unui schimb larg de filme cu Tunisia, Maroc, Guinea, Ghana, Tokoro, R.A.U. și Etiopia. Astfel în acest an vor fi organizate în aceste țări săptămîni ale filmului cehoslovac. Televiziunea din R.A.U. a achiziționat filmele cehoslovace „Avaria” și „Renasterea”.

Brazilia

Sub redacția cunoscutului scriitor brazilian Afonso Smidi, a început în orașul São Paulo editarea unei reviste lunare intitulată „Jornale do folclore”. „Sarcina revistei — scrie Afonso Smidi — este să dezvăluie anul larg cerc de cântări o inimă plină acum aproape necunoscută”. Fiecare număr al revistei publică legende populare, povestiri și cîntece ale poporului brazilian.

R. P. Bulgaria

La Teatrul Tineretului din Sofia se joacă piesa lui Schiller „Maria Stuart”. Actrița A. Stipanova de la M.H.A.T. interpretează rolul Elisabetei.

Săptămîna

O ceașcă de cafea cu Willy Brandt

Domnul Willy Brandt, primarul cu nume de obuz e în fierbere. Se agită în discursuri, vociferează, bate cu pumnul în masă, ride, plinge cu dezinvoltura unui actor de varietate periferic. Visează. Visează la data de 17 septembrie cînd, poate, cu puțin noroc, zeii de peste ocean și cei din Ruhr, îl vor invita cu simpatie sau deferență, să ocupe scaunul de cancelar al Reichului, al unui Reich cu lă crout altă dată un alt cancelar, al cărui nume nu e prudent să fie pomenit acum. Doar a făcut tot ce a putut pentru ca să câștige încrederea celor care fac și desfac alege-riile în Germania de Vest, doar nu e cu nimic mai prejos decît bătrînul Adenauer, a știut să demonstreze că în unele privințe, demagogie, isterie, îl și întrece.

Pînă la data fatală, cînd se vor trage sorții, mai sînt doar cîteva zile. Domnul Brandt e harnic, neobosit și se agită pînă în ultimele secunde. Călătorește mult, numai în 21 de zile a străbătut 2200 km, abia are timpul în escapadele sale să se oprească, să strîngă mîna alegătorilor. Mai știe să dea pe git cite un pahar bun de vin de Rin, oferit pe loc de către o blondă angajată în campania electorală pe post de „regină a viticulturilor”. În sfîrșit, popularul domn Brandt, între două discursuri

pe tema libertății Berlinului, oferă recepții pentru doamne și domni din buna societate vest-germană, cu care ocazie fiecare participant are onoare să ia o ceașcă de cafea cu cel ce se visează cancelar.

După cum vedeți, domnul Brandt n-a înțeles nimic. N-a înțeles că popoarele Europei, care au gustat din roadele amare ale concepției despre „libertate”, pe care Hitler a purtat-o pe vechiul nostru continent nu înțeleg să facă război pentru ca herr Brandt să fie ales meru primar al Berlinului occidental, liber ocupat de trupele americane. N-a înțeles că Oradour, Lidice, Coventry și anumite lagăre semănate prin Europa nu constituie cel mai vibrant apel pentru a sări în ajutorul naștilor care au constituit un oraș de front în inima Republicii Democratice Germane, un buboi cu care vor să infecteze întreaga lume.

E. Servan-Schreiber, directorul ziarului francez „Les Echos”, care reprezintă interesele oamenilor de afaceri, citind scrisoarea unui cititor, propunea o soluție originală pentru Berlinul occidental: crearea unui Neu-Berlin în R.F.G. Îi cităm argumentele: „De ce să purtăm un război, să acumulăm ruine inutile și să nu reconstituim Berlinul în Germania occidentală? Trăim în epoca repatrițiilor și despărțirilor. Transplantarea și reinstalarea celor două milioane de locuitori

ai Berlinului occidental ar costa mai puțin decît un război atomic sau chiar convențional. Berlinul nu este un oraș atît de frumos, nici istoria sa nu este atît de interesantă încît să fie cazul să regretăm pierderea”. Propunerea ziaristului burghez din Franța e năstrușnică, dar ea are cel puțin meritul că exprimă bunul simț al popoarelor Europei, care nu pot înțelege cum domnul Brandt își poate închipui că se poate dezlanțui războiul pentru libertatea naștilor de a provoca în interiorul R.D.G.

Citeodată o singură ceașcă mare de cafea e suficientă ca să te trezească la realitate. Alteori administrarea unui duș rece dă rezultate din cele mai bune.

Ion MIHAILEANU

Director: Acad. ZAHARIA STANCU. Colegiul redacțional: Acad. MIHAI BENIUC, MARCEL BRESLAȘU, EUSEBIU CAMILAR, membru corespondent al Academiei R.P.R., PAUL GEORGESCU (redactor șef), ȘTEFAN GHEORGHIU (redactor șef adjuncți), EUGEN IJEBELIANU, membru corespondent al Academiei R.P.R., ION MIHAILEANU, V. MINDRA (redactor șef adjuncți), MIHAIL PETROVEANU, CIGLEBONE THEODORESCU, ION VITNER